

به نام خدا

طراحی ایستگاه مترو با نگاه به ثبات اجتماعی

مهران باقریان

فرزاد دانش

انتشارات فرزانگان دانش

سرشناسه	: باقریان، مهران، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: طراحی ایستگاه مترو با نگاه به ثبات اجتماعی/ مهران باقریان.
مشخصات نشر	: قم: فرزنانگان دانش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۹-۳۷-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۲۵-۱۳۴.
موضوع	: مترو - ایران - ایستگاه‌ها - نمونه پژوهی
موضوع	: Subway stations -- Iran -- Case studies
موضوع	: مترو - ایران - طراحی و ساخت - نمونه پژوهی
موضوع	: Subways -- Iran -- Design and construction -- Case studies
موضوع	: مترو - ایستگاه‌ها - طراحی و ساخت
موضوع	: Subway stations -- Design and construction
رده بندی کنگره	: TFA۴۵
رده بندی دیویی	: ۶۲۵/۴۲:۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۴۳۱۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

عنوان: طراحی ایستگاه مترو با نگاه به ثبات اجتماعی

مؤلف: مهران باقریان

صفحه آرای: مریم محمدی

طراحی جلد: مونا فتاحی

ناشر: فرزنانگان دانش

تیراژ: ۲۰۰ جلد

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۹

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۹-۳۷-۳

www.Farzaneganpub.ir

(هرگونه کپی و نسخه برداری از مطالب این کتاب ممنوع می باشد.)

رویکرد انسانی در کنار توجه به مفهوم توسعه‌ی پایدار در معماری منجر به شکل‌گیری مفهوم پایداری اجتماعی شده‌است. در معنای پایداری اجتماعی، حفظ و ثبات مولفه‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه هم‌پیوند با ابعاد زیست‌محیطی و اقتصادی مطرح است و به رفتارهای انسانی بستگی دارد که در درون فضا رخ می‌دهد. طراحی معماری می‌تواند در یافتن راه‌حلهایی برای تاثیر متقابل گروه‌های اجتماعی نقش ایفا کند. شهرها جایگاه اصلی فعالیت‌های انسانی هستند. برای پایداری در شهر باید به جنبه‌های اجتماعی نظیر ایجاد و حمایت از محیط‌های انسانی فعال و فضاهای زنده توجه شود. ایستگاه مترو به عنوان فضای عمومی شهری همواره پذیرای جمعیت انسانی بسیاری در روز است از اینرو نادیده گرفتن پتانسیل‌های تاثیرگذار در تعاملات اجتماعی مناسب می‌تواند این فضای شهری را به یک معضل شهری تبدیل نماید. در این راستا شناخت و تجزیه و تحلیل و شکل‌دهی به فضاهای مترو به عنوان فضای شهری پایدار نیازمند شناخت عوامل و فاکتورهای تاثیرگذار بر پایداری اجتماعی و شناخت پتانسیل‌های طراحی این گونه فضاهاست. در این کتاب به روش توصیفی-تحلیلی، سوابق موضوع در قالب تعریف توسعه‌ی پایدار، جایگاه پایداری اجتماعی در توسعه و نقش معماری در پایداری اجتماعی و معیارهای آن مورد بررسی قرار گرفته و تاثیر هر فاکتور و ارتباط آن با دیگر فاکتورها و راهکارهای دستیابی به هر یک تحلیل گردیده‌است. از مقایسه‌ی تطبیقی فاکتورها و راهکارهای ارائه شده و پتانسیل فضایی ایستگاه‌های مترو، معیارهایی منطبق با ویژگی‌های فضایی ایستگاه‌ها استخراج شده و در قالب پرسش‌نامه‌هایی از مردم به عنوان مخاطبان این فضاها مورد نظرسنجی قرار گرفته است. بر اساس نتایج، چگونگی تاثیر، اهمیت و اولویت فاکتورهای تاثیرگذار در معیارهای پایداری اجتماعی، در سه بخش کالبد، فعالیت و معنا مشخص شده و در نهایت راهکارهایی برای طرحی متناسب با فرهنگ و خواست و نیاز و پیش زمینه‌ی ذهنی استفاده‌کنندگان، ارائه گردیده‌است.

فهرست

۹	فصل اول کلیات کتاب
۱۰	بیان مسأله
۱۱	پیشینهی موضوع
۱۳	فصل دوم مبانی نظری کتاب
۱۴	مقدمه
۱۶	شناخت مفاهیم مرتبط با پایداری اجتماعی
۱۶	توسعهی پایدار
۱۸	پایداری اجتماعی
۲۲	معماری و پایداری اجتماعی
۲۵	فاکتورهای پایداری اجتماعی در معماری و راهکارهای ارائه شده در دستیابی به هر معیار
۲۵	
۲۵	پاسخ به نیاز
۳۵	هویت و حس مکان
۴۲	سرزندگی
۴۶	انعطاف پذیری
۴۹	اجتماع پذیری
۵۴	رضایت مندی
۵۷	مشارکت
۶۱	فضاهای عمومی و پایداری اجتماعی
۶۶	شناخت سیستم مترو
۶۶	انواع سیستم های حمل و نقل ریلی شهری (علی پور صفری، ۱۳۸۸: ۱۲ و ۱۱)

ایستگاه.....	۶۷
تعریف ایستگاه قطار شهری.....	۶۷
تیب‌بندی ایستگاه‌ها.....	۷۵
حمل و نقل ریلی درون شهری در شیراز.....	۷۶
تعریف قطار سبک شهری در مطالعات جامع و حمل و نقل شهر شیراز.....	۷۶
نتیجه.....	۷۷
فصل سوم مواد و روش کتاب.....	۷۹
مقدمه.....	۸۰
روش کتاب.....	۸۰
بررسی نمونه‌های موردی.....	۸۱
نمونه‌های خارجی.....	۸۱
ایستگاه بیلانو.....	۸۲
مترو لندن (ایستگاه کنری وارف (Canary Wharf)، معمار: نورمن فاستر.....	۸۲
مترو آتن (ایستگاه سینتاگما یا مشروطه).....	۸۳
ایستگاه مرکزی قطار و متروی یونیون (اتحاد) واشنگتن دی. سی.....	۸۴
ایستگاه مترو رایونجی ژاپن.....	۸۴
مترو موزه دهلی.....	۸۴
متروی مونیخ.....	۸۵
نمونه‌های کار شده در داخل کشور.....	۸۵
مدل تحلیل.....	۸۵
فصل چهارم نتایج و یافته‌ها.....	۸۷
مقدمه.....	۸۸

۱۸	ویژگی های کالبدی - فضایی
۱۹	معانی
۱۹	تصورات
۹۰	تعلقات و توقعات
۹۰	بستر طرح
۹۰	بررسی جغرافیایی منطقه
۹۱	بررسی اقلیمی منطقه
۹۲	امکانات مصالح ساختمانی
۹۲	تحلیل سایت
۹۲	موقعیت ایستگاه
۹۲	پیشینه ی منطقه
۹۳	بررسی پهنه ی حوزه جذب و تولید سفر و مرکز ثقل تأمین مسافر
۹۳	حوزه ی جذب و تولید سفر در امتداد جنوب ایستگاه
۹۳	حوزه ی جذب و تولید سفر در امتداد شمال ایستگاه
۹۴	حوزه جذب و تولید سفر در امتداد شرق ایستگاه
۹۴	حوزه جذب و تولید سفر در امتداد غرب ایستگاه
۹۴	معرفی وضع موجود پهنه ی شهری محل استقرار ایستگاه
۹۴	کاربری های مستقر در پیرامون ایستگاه
۹۵	کیفیت و تعداد طبقات ابنیه پیرامون ایستگاه
۹۵	عوامل تولید و جذب سفر در پیرامون ایستگاه
۹۵	تاسیسات زیربنایی
۹۶	تیپ بندی ایستگاه